

KURBAN BAYRAMI

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾

Kıymetli Müslümanlar,

Bu bayramda sizlerle Kurban ve Kurbanlık hayvanlar üzerine konuşmak yerine kurbanın mantığı ve Kurban denildiği zaman hatıra ilk gelen Peygamber Hazreti İbrahim'in bizlere örnek şahsiyeti hakkında hasbihal edeceğiz inşallah.

وَعَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمٍ قَالَ قَالَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا هَذِهِ الْأَضَاحِيُّ قَالَ سُنَّةُ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ

Zeyd b.Erkam anlatıyor: Resulullah'ın (s.a.v) ashabı, “Ey Allah'ın Resülü, bu kurban nedir”, dediler. Resulullah, “Babanız İbrahim'in sünnetidir” diye cevap verdi. (İbn Mace, Edahi,3; İbn Hanbel, IV,368) Çünkü o Allah'ın tüm insanlık arasından kendisine dost olarak seçtiği, onun yolundan gidenlerin en değerli insanlar olarak tarif edildiği özel bir insandı.

وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا

İyilik yaparak kendisini Allah'a teslim eden ve İbrahim'in dinine dosdoğru olarak tâbi olan kimseden, din bakımından daha iyi kim olabilir? Allah, İbrahim'i dost edinmişti. (Nisa,125) Yine,

قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ

İbrâhim 'de ve ona uyanlarda size güzel bir örneklik vardır (Mümtehiine 4) buyurarak hayatını ve kişiliğini bizlere hayat modeli olarak sunduğu örnek bir insandı. Acaba Hazreti İbrahim'i “Halilürrahman” yani Allah'ın dostu yapan özellikler neydi? Nasıl bir hayat sürdü ki Allah'ı kendisinden bu kadar memnun etti, kendisine dostum dedi Rabbimiz?

1) Öncelikle o, kale gibi sarsılmaz bir imana sahipti. Hem de öyle bir iman ki, en küçük bir tereddüdün dahi kalbinde kalmasına müsaade etmeyen tahkiki bir iman.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِيَنَّكَ سَعْيًا وَاعْلَمَنَّ أَنَّهُ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ

İbrahim Rabbine: Ey Rabbim! Ölüyü nasıl dirilttiğini bana göster, demişti. Rabbi ona: Yoksa inanmadın mı? dedi. İbrahim: Hayır! İnandım, fakat kalbimin mutmain olması için (görmek istedim), dedi. Bunun üzerine Allah: Öyleyse dört tane kuş yakala, onları yanına al, sonra (kesip parçala), her dağın başına onlardan bir parça koy. Sonra da onları kendine çağır; koşarak sana gelirler. Bil ki Allah azîzdir, hakîmdir, buyurdu.(Bakara, 260)

2) Haklı olan davasında tek başına kalsa bile mazeretlere, bahanelere sığınmadan hakkı söylemeye ve bir olan Allah'ı anlatmaya devam eden, insanları düşünmeye, aklını kullanmaya sevk eden bir mücadele insanıydı.

فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْأَفْلِينَ ﴿٧٦﴾

فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ الضَّالِّينَ ﴿٧٧﴾

فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي بَرِّيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾

إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ

{76} Gecenin karanlığı onu kaplayınca bir yıldız gördü. "Rabbim budur" dedi. Yıldız batınca da "Batanları sevmem" dedi.

{77} Ayı doğarken görünce, "Rabbim budur" dedi. O da batınca, "Rabbim bana doğru yolu göstermezse elbette yolunu şaşırmış kimselerden olurum" dedi.

{78} Güneşi doğarken görünce, "Rabbim budur; zira bu daha büyük" dedi. O da batınca dedi ki: "Ey kavmim! ben, sizin (Allah'a) ortak koştuğunuz şeylerden uzağım."

{79} "Ben, O'nun birliğine inanarak yüzümü, gökleri ve yeri yoktan yaratan Allah'a çevirdim ve ben müşriklerden değilim." (En'am, 76-79) Allah'a dost olmayı uman, şu bayram gününde ona yakınlaşabilmek için kurbanlar kesen bizler acaba islamı hakkıyla tebliğ edebiliyor muyuz? En az Hazreti İbrahim kadar bizler de tebliğ ile, emr-i bil ma'ruf nehy-i anil münkerle sorumluyuz. Allah Teala şöyle buyuruyor:

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

Müminlerin erkekleri de kadınları da birbirlerinin velileridir; iyiliği teşvik eder, kötülükten alıkoyarlar, namazı kılarlar, zekâtı verirler, Allah ve resulüne itaat ederler. İşte onları Allah merhametiyle kuşatacaktır. Kuşkusuz Allah mutlak güç ve hikmet sahibidir. (Tevbe,71)

3) İman davası uğruna ailesini bile karşısına alabilecek kadar kendini davaya adanmış, ama mücadelesini kırıp-dökmeden tatlılıkla sürdüren azim ve merhamet abidesi biriydi.

إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤٢﴾

يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا ﴿٤٣﴾

يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ عَصِيًّا ﴿٤٤﴾

يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾

{42 }Bir gün babasına şöyle demişti: Babacığım! Duymayan, görmeyen ve sana hiçbir fayda sağlamayan bir şeye niçin taparsın?

{43 }Babacığım! Sana gelmeyen bir bilgi hakikaten bana geldi, bu sebeple bana uy ki seni düz yola çıkarayım.

{44 }Babacığım! Şeytana kulluk etme! Çünkü şeytan, rahmânın buyruğuna uymamıştır.

{45 }Babacığım! Allah'ın azabına uğramandan ve böylece şeytanın yandaşı olmandan korkuyorum. (Meryem,42-45)

Babasının tehditleri bile onu yolundan döndüremedi:

قَالَ أَرَاغِبُ أَنْتَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ لَئِنْ لَمْ تَنْتَهَ لِأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٦﴾

قَالَ سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٧﴾

وَأَعْتَزَلْتُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَقِيًّا ﴿٤٨﴾

{46 } (Babası:) "Ey İbrâhim! Sen benim tanrılarımın yüz mü çeviriyorsun? Eğer vazgeçmezsen, andolsun seni taşlatırım; şimdi uzun bir süre gözüme görünme!" dedi.

{47 }İbrâhim şöyle dedi: "Esen kal! Rabbinden senin için mağfiret dileyeceğim. Çünkü O, bana karşı çok lutfkârdır.

{48 }Sizden de Allah'ın dışında taptığınız şeylerden de uzaklaşıyor ve rabbime niyaz ediyorum. Umudum odur ki rabbime niyazımdan eli boş dönmeyeceğim." (Meryem,46-48) Eğer biz de bu dini yaşama ve tebliğ etme konusunda acaba insanlar hakkımda ne der, ne düşünür demeden, bizi kınayanlara, bizi aşağılayanlara aldırış etmeden bu uğurda gayret gösterirsek Allah'ın sevgisini ve dostluğunu kazanan kimselerden oluruz.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

Ey iman edenler! Sizden kim dininden dönerse bilsin ki Allah öyle bir kavim getirecektir ki Allah onları sever, onlar da Allah'ı severler; müminlere karşı alçak gönüllü, kâfirlere karşı vakarlıdırlar; Allah yolunda cihad ederler ve hiç kimsenin kınamasından korkmazlar. İşte bu Allah'ın dilediğine verdiği bir lutfudur. Allah'ın lutfu geniştir; O, her şeyi bilir. (Maide,54) Bu ayetin canlı örneğini ecdadımızın tarihinde görüyoruz. Onlar Allah ve Rasülünü gerçek manada seven insanlardı. Allah'ın dinini yeryüzünde hakim kılmak adına ömürleri at üzerinde cihat meydanlarında geçti. Kutsal beldelere daha kolay ulaşabilmek için Mekke Medineye kadar döşenen tren rayları Mescid-i Nebevi'ye yaşlaştığında peygamberimiz rayların seslerinden rahatsız olmasın diye rayların altına keçe döşettirecek

kadar peygambere saygılı, sırf peygamber beldesinde yaşadıkları için sürre alayları tertip edip o kutsal beldelerdeki yoksullara kol-kanat gelecek kadar peygamber sevdalısı insanlardı. Mü'minlere karşı böyle alçak gönüllü iken kafire karşı da izzetli, vakarlı insanlardı. Mücadeleleri sadece kılıç ve savaş ile değil, adalet ve merhamet temeli üzerine bina edildiği için Hristiyanların bile “ülkemizde kardinal külahı görmektense Türk sarığı görmeyi yeğleriz” dediği bir milletti. Bunu için de Allah Teala'nın sevgisini ve hilafet gibi özel mazhariyetini kazandılar. Beş yüz sene islamın sancaktarlığını yaptılar. Bu nedenle Allah'ın sevgisini, dostluğunu ve yardımını uman her müslüman islamın izzet ve onurunu müdafa ile sorumludur ve bunu yaparken de

أُدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle davet et; onlarla en güzel yöntemle tartış. (Nahl,125) ayeti gereği güzel bir üslup takınmakla mükelleftir. Karşısındaki muhatabı en azılı İslam düşmanı bile olsa müslüman üslubunu ve ahlakını bozmamalı. Rabbimiz Musa(a.s)'la Harun (a.s)'ı Firavunu hakka davet etmek üzere gönderiyor ve gönderirken şöyle tembih ediyor:

إِذْهَبَا إِلَى فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ

Firavun'a gidin, doğrusu o azmıştır. (Taha,20)

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ

Ona yumuşak söz söyleyin. Belki o, aklını başına alır veya korkar. (Taha,21) Ama bizler en basit konularda bile tartışırken, maç yorumlarken, siyasi konuları tartışırken yanbaşıımızdaki din kardeşimize avazımızın çıktığı kadar bağıyor ve sözlerin en ağırını seçiyoruz. Birgün hoca ders anlatırken öğrencilerine: “insanlar tartışırken yanındaki insana neden bağırma ihtiyacı hissediyor” diye soruyor. Öğrencilerden cevap gelmeyince kendisi şöyle cevaplıyor: “insanlar tartışırken kalpleri birbirinden o kadar uzaklaşır ki, seslerini duyurmak için bağırma ihtiyacı hissederler.” Zaten kalplerimiz birbirinden uzaklaştığı için Rabbimiz bedenlerimizi de birbirinden uzaklaştırdı. Bir araya gelip gönül huzuruyla tokalaşamıyoruz, sohbet edemiyoruz, saflarda omuz omuza rabbimizin huzuruna duramıyoruz.

4) Allah Teala'nın “dostum” dediği İbrahim (a.s), haklı olan davasını savunurken karşısındaki düşmanı dünyanın en zalim, en gaddar, en kibirli insanı dahi olsa gerçekleri korkmadan, çekinmeden söyleyebilecek kadar cesaret timsali bir şahsiyeti.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أَحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾

Allah'ın kendisine verdiği iktidara dayanarak İbrahim ile rabbi hakkında tartışmaya giren kimseyi görmedin mi? İbrâhim "Rabbim hayat veren ve öldüren" deyince o, "Hayat

veren ve öldüren benim" dedi. İbrâhim "Allah güneşi doğudan getirmektedir, hadi sen de onu batıdan getir" dedi. Bunun üzerine inkârcı ne diyeceğini bilemedi. Allah zalimler topluluğuna rehberlik etmez. (Bakara,258) Kurban keserken onun sünnetini yaşatan müslüman da gördüğü kötülükler karşısında nemelazımcılık yapamaz.

من رأى منكم منكراً فليغيره بيده، فإن لم يستطع فبلسانه فإن لم يستطع فبقلبه وذلك
أضعف الإيمان

"Kim bir kötülük görürse, onu eliyle değiştirsin. Şayet eliyle değiştirmeye gücü yetmezse, diliyle değiştirsin. Diliyle değiştirmeye de gücü yetmezse, kalbiyle düzeltme cihetine gitsin ki, bu imanın en zayıf derecesidir."(Müslim, İman 78)

5) Dostluk bazen ağır imtihanlara tabi tutulmayı gerektirir. Rabbimiz de dostu İbrahim (a.s)'ı imtihanların en ağırıyla, yani kendi canını ortaya koymakla sınadı. Ve emsalsiz bir tevekkül örneği göstererek haklı olan davada sonuç ne olursa olsun mü'minin doğru olanı söylemekten ve doğru olanı yapmaktan asla vazgeçmemesi gerektiğini bir kez daha gösterdi. O bir davetçiydi, adeta karanlıkta yakılan ateşi aydınlık zannedip ateşe doğru uçan ve yanıp kül olan kelekler gibi cehenneme doğru uçan kavmini cehennem ateşinden korumalıydı. Bunun için kavmine cansız, kendine bile faydası olmayan putlara tapmalarının mantıksızlığını defalarca anlattı. Kavminin bir türlü idrak edememesi üzerine putların acizliğini gözleriyle görmeleri için onları kırmaya karar verdi.

وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

Sonra (içinden şöyle geçirdi): "Allah'a yemin ederim ki siz ayrılıp gittikten sonra putlarınıza bir oyun oynayacağım!"(Enbiya,57) Halk bayram için kıra gittiklerinde

فَجَعَلَهُمْ جُودًا إِلَّا كَبِيرًا لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾

(Onlar gidince) İbrâhim putları paramparça etti, belki ona başvururlar diye büyük putu bıraktı. (Enbiya,58) Ve baltayı da en büyük putun boynuna astı. (Kur'an Yolu Tefsiri Cilt: 3 Sayfa: 687)

قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَا بِالْهَيْتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾

(Dönüp dunumu gören) putperestler, "Bunu tanrularımıza kim yaptı? Muhakkak o, zalimlerden biridir" dediler.(Enbiya, 59)

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذُكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾

Bazıları, "İbrâhim denen bir gencin bunları diline doladığını işitmiştik" deyince, (Enbiya,60)

قَالُوا فَأْتُوا بِهِ عَلَى آَعِينِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾

"O halde, onu hemen insanların önüne getirin, belki birileri şahitlik eder" dediler. (Enbiya,61) Ve halk, ona verilecek cezanın başkalarına da ibret olacak şekilde olmasını istediler. (Kur'an Yolu Tefsiri Cilt: 3 Sayfa: 687)

قَالُوا ءَأَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِالْهَيْمَةِ يَا إِبْرَاهِيمَ ﴿٦٢﴾

İbrâhim getirilince, "Bunu ilâhlarımıza sen mi yaptın?" diye sordular.

قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسَلُّوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ ﴿٦٣﴾

İbrâhim, "Hayır" dedi, "Bu işi şu büyükleri yapmıştır. Eğer konuşabiliyorlarsa onlara sorun!" (Enbiya,63)

فَرَجَعُوا إِلَىٰ أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾

Sonra dönüp birbirine, "Asıl haktan ayrılanlar sizlersiniz!" dediler. (Enbiya,64) Yani, kısa bir süreliğine de olsa İbrahim (a.s) amacına ulaşmıştı ve onlara yaptıklarının yanlış olduğunu göstermişti. Fakat:

ثُمَّ نَكِسُوا عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَؤُلَاءِ يَنْطِقُونَ ﴿٦٥﴾

Sonra eski inanç ve inatlarına döndüler ve, "Andolsun, bunların konuşmayacağını sen de bilirsin" dediler. (Enbiya,64) Artık İbrahim (a.s) onların bir anlık da olsa akıllarını kullanmalarından istifade ederek:

قَالَ أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ ۗ

"O halde, Allah'ı bırakıp da size hiçbir fayda ve zarar veremeyecek olan putlara mı tapıyorsunuz? (Enbiya,66)

أَفِ لَكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

"Yazıklar olsun, size de; Allah'ı bırakıp tapmakta olduğunuza da! Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız? Dedi. (Enbiya, 67) Onlar hatalarını anlayıp kendilerini suçlamak yerine, hatadan dönmek yerine işin kolayına kaçarak kendilerini düşünmeye sevk eden İbrahim (a.s)'ı suçlamaya, cezalandırmaya kalktılar:

قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ

(İçlerinden bazıları), "Eğer (bir şey) yaparsanız, onu yakın da ilâhlarınıza yardım edin" dediler. (Enbiya, 68) Yani kendilerini ateşten kurtarmak için hayatını ortaya koymuş birini ateşe atarak ondan kurtulmak istiyorlardı. Büyük bir ateş yakıldı. Ateş o kadar hararetiydi ki yanına yaklaşılmıyordu. Ancak mancınıkla uzaktan fırlatarak onu ateşe atabilirlerdi ve öyle de yaptılar. Mancınığa konulmuş fırlatılmayı bekleyen İbrahim (a.s) Rabbine tam bir teslimiyet içerisinde şöyle söylüyor:

كان آخر كلام إبراهيم حين ألقى في النار حسبى الله ونعم الوكيل

Ateşe atıldığı zaman İbrahim (a.s.)'ın son sözü: "Allah bana yeter, o ne güzel vekildir" demek olmuştur.(Buhari,Tefsirü sure (3),13) Hiçbir korku yok, endişe yok. Acaba Rabbim beni korur mu yoksa yanar mıyım demiyor. Tebliğ görevini yerine getirmiş olmanın rahatlığıyla rabbine tevekkül ediyor. Şimdi şöyle bir düşünelim: Rabbinin emrini yerine getirmek için ateşte yanmayı göze almış, mancınığa konulduğu halde bile bir milim davasından sapmamış Hazreti İbrahim (a.s) da Allah'a dost olmayı, cennete girmeyi istiyor, inancı uğruna hiçbir sıkıntıya katlanmayı göze alamayan, bırakın ateşte yanmayı zerre miktarı menfaatinden kayıp vermeyi göze alamayan, bir eli yağda diğer eli balda olan bizler de Allah'ın dostu olmayı ve cennetine girmeyi istiyoruz. Acaba kim daha layık Allah'a dost olmaya, kim daha layık cennete girmeye? Dünyadaki bir daire için bile bedel öderken cenneti bedel ödemeksizin kazanacağımızı nasıl düşünebiliriz? Eğer bir kimse kendini Rabbinin dinine adarsa, elinden geleni yaptıktan sonra Allah'a güvenir, ona tevekkül ederse; Allah bazen olmazı oldurur. Ateşe yaktırmaz, suya boğdurmaz, düşmana göstermez.

قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ

Biz: "Ey ateş! İbrahim'e karşı serin ve zararsız ol" dedik.(Enbiya,69)

6) İbrahim olmak bazen de, yıllardır hasretle yolunu gözlediğin halde, uğruna adaklar adadığın halde, Rabbin emrettiği zaman en sevdiğin varlığı onun yolunda kurban etmeyi gerektirir. İbrahim (a.s)'ın yıllarca evladı olmamış, Rabbine adakta bulunuyor: Ya Rabbi! Eğer bana bir erkek evlat verirsen onu senin yoluna kurban edeceğim, diyor. Rabbimiz de ona İsmail (a.s)'ı bahşediyor. *Çocuk (İsmail a.s) kendisiyle birlikte koşup yürüyecek yaşa gelince, İbrahim (a.s)'a vermiş olduğu sözü rüyalarında hatırlatılıyor ve oğlunu karşısına alıp onunla bu konuda konuşmaya başlıyor:*

قَالَ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَرَىٰ فِي الْمَنَامِ أَنِّي أَذْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ

"Yavrum, ben rüyamda seni boğazladığımı gördüm. Düşün bakalım, ne dersin?" dedi.

Acaba aynı soruyu babalarımız bize sorsa ne cevap veririz? Peygamber terbiyesinde yetişmiş ve kendisi de bir peygamber olan İsmail (a.s)'ın teslimiyetine ve verdiği cevaba bakın:

قَالَ يَا أَبَتِ افْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ

"Babacığım, emrolunduğun şeyi yap. İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın" dedi.(Saffat,102)

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ

Böylece ikisi de Allah' a teslimiyet gösterip, babası oğlunu alını üzerine yatırınca

وَنَادَيْنَاهُ أَن يَا إِبْرَاهِيمَ

Ona: "Ey İbrâhim!" diye seslendik.(Saffat, 103-104)

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّءْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

“Gördüğün rüyanın hükmünü yerine getirdin. Şüphesiz biz iyilik yapanları böyle mükâfatlandırırız.”(Saffat,105)

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ

“Şüphesiz bu apaçık bir imtihandır.”(Saffat,106)

وَفَدَيْنَاهُ بِذَبْحٍ عَظِيمٍ

Biz, oğluna bedel ona büyük bir kurban verdik. (Saffat,107) İbrahim olmak, Allah’ın dostu olmak “ama”sız, “fakat”sız, mazeretsiz Allah’ın emrine teslim olmak demektir. Acaba bu kurbanı en ucuz, en asgari zararlarla nasıl kapatabilirim hesabı yapmadan, bayram günlerini tatil telakki edip ‘nasıl olsa seferi olana kurban vacip olmuyor’ düşüncesiyle Allah’ın emrinden kaytarmaya çalışmadan, bu uğurda eğer evlat feda edilecekse onu da feda ederim diyebilmektir. Allah’a dost olmak İbrahimce yaşamaktır.

Ekrem AVCI

Çankırı İl Vaizi